

Brüssel, 30. jaanuar 2020
(OR. en)

5554/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0169(COD)

ENV 40
SAN 24
CONSOM 9
AGRI 35
CODEC 51

I/A-PUNKTI MÄRKUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat
Saaja: Alaliste esindajate komitee / nõukogu

Eelmise dok nr: 15254/19
Komisjoni dok nr: 9498/18 + ADD 1 - COM(2018) 337 final - Annex

Teema: Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vee taaskasutuse
miinimumnõuete kohta
– Poliitiline kokkulepe

1. Komisjon võttis 28. mail 2018 vastu järgmise seadusandliku ettepaneku: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta, nn vee taaskasutuse määrus¹.
2. Ettepaneku üldeesmärk on käsitleda veenappust kogu Euroopa Liidus, kasutades taaskasutatavat heitvett põllumajanduslikuks niisutuseks. Selle tulemusel annab vee taaskasutus panuse ringmajandusse ja kliimamuutustega kohanemisse. Samal ajal on ettepaneku eesmärk kaitsta inimeste ja loomade tervist ning keskkonda, kehtestades miinimumnõuded nii taaskasutatava heitvee kvaliteedile kui ka nõuetele vastavuse kontrollimiseks ning ühtlustades riskijuhtimise põhielemendid.

¹ Dok 9498/18 + ADD 1–6.

3. Euroopa Parlament võttis 12. veebruaril 2019 vastu oma esimese lugemise seisukoha komisjoni ettepaneku kohta ².
4. Nõukogu leppis oma 26. juuni 2019. aasta istungil kokku üldises lähenemisviisis³, millega antakse eesistujariigile volitused pidada läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga.
5. 10. oktoobril, 12. novembril ja 2. detsembril 2019 toimus kolm kolmepoolset kohtumist. Paralleelselt nende kolmepoolsete kohtumistega toimusid mitu tehnilist kolmepoolset kohtumist.
6. Eesistujariik esitas määruse eelnõu mitmel korral alaliste esindajate komiteele.
7. Pärast teksti analüüsimist kokkuleppe saavutamise eesmärgil kinnitas alaliste esindajate komitee 18. detsembril 2019 kolmepoolsetest kohtumistest tuleneva lõpliku kompromissi (14944/19 + COR 1). Kinnitatud tekst koos ümbernumberdatud sätetega levitati samal päeval dokumendi 15254/19 +COR 1 lisana.
8. Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse (ENVI) komisjon andis 21. jaanuaril 2020 tekstile oma heakskiidu. Seejärel saatis ENVI komisjoni esimees samal päeval alaliste esindajate komitee esimehele kirja, milles märkis, et pärast õiguskeelelist viimistlemist soovitab ta ENVI komisjonil ja parlamendi täiskogul nõukogu seisukoht muudatusteta vastu võtta.

² Dok 6427/19.

³ Dok 10278/19.

9. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse ettepaneku kohta vastu 12. detsembril 2018⁴. Regioonide Komitee võttis oma arvamuse vastu 6. detsembril 2018⁵.
10. Sellel alusel palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada nõukogul kiita heaks poliitiline kokkulepe vee taaskasutuse määruse teksti suhtes käesoleva märkuse lisas esitatud kujul.
-

⁴ ELT C 110, 7.3.2019, lk 94.

⁵ ELT C 86, 7.3.2019, lk 353.

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS

vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regionide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

1. Liidu veevarud on järjest suurema surve all, mis põhjustab veenappust ja vee kvaliteedi halvenemist. Eelkõige mõjutavad magevee halba kättesaadavust märkimisväärselt linnaarendusest ja põllumajandusest tulenevad kliimamuutused, prognoosimatud ilmastikuolud ja põuad.

¹ ELT C 110, 7.3.2019, lk 94.

² ELT C 86, 7.3.2019, lk 353.

2. Liidu suutlikkus tulla toime üha suureneva survega veevarudele võib paraneda, kui puhastatud reovett laialdasemalt taaskasutatakse, piirates veevarude ammutamist pinna- ja põhjaveest, vähendades puhastatud reovee heite mõju veekogudele ning edendades veesäästu asulareovee mitmekordse kasutamise abil, tagades samas keskkonnakaitse kõrge taseme. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ³ on vee taaskasutus, koos tõhusa veekasutusega tööstustehnoloogia kasutamise ja veesäästliku niisutustehnika edendamisega, märgitud ühe täiendava meetmena, mida liikmesriigid võivad võtta, et täita direktiivi eesmärk saavutada pinna- ja põhjavee hea kvalitatiivne ja kvantitatiivne seisund. Nõukogu direktiivi 91/271/EMÜ⁴ kohaselt tuleb puhastatud reovett võimaluse korral taaskasutada.
3. Komisjoni poolt Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele esitatud teatistes „Euroopa veevarude kaitsmise kava“⁵ osutati vajadusele kehtestada liidu tasandil standardite reguleerimise vahend vee taaskasutuseks, et kõrvaldada takistused sellise veevarustusvõimaluse laialdasemal kasutamisel, mis võib aidata vähendada veenappust ja veevarustussüsteemide haavatavust.
4. Komisjoni poolt Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud teatistes „Veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus“⁶ on tähtsuse järjekorras esitatud meetmed, mida liikmesriigid peaksid kaaluma veenappuse ja põudade ohjamiseks. Teatistes on öeldud, et piirkondades, kus kõik ennetavad meetmed on rakendatud vastavalt veepoliitiliste lahenduste tähtsuse järjekorrale ning kus nõudlus ikkagi ületab vee kättesaadavuse, võib täiendavat veevarustustaristut teatavatel tingimustel ning kulude ja tulude mõõdet arvesse võttes pidada võimalikuks alternatiiviks raske põua mõju leevendamisel.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

⁴ Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).

⁵ COM(2012) 673.

⁶ COM(2007) 414.

5. Euroopa Parlament tuletab oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsioonis veepuuduse ja põua probleemi kohta Euroopa Liidus⁷ meelde, et veevarude majandamisel tuleks eelistada nõudluspõhist lähenemist, kuid leiab siiski, et EL peaks võtma veevarude majandamisel tervikliku lähenemisviisi, ühendades nõudluse juhtimise meetmed ning veeringluses olemasolevate varude optimeerimise ja uute varude loomise meetmed, ning et sellesse lähenemisviisi on vaja integreerida ka keskkonnavalused, sotsiaalsed ja majanduslikud kaalutlused.
6. Ringmajanduse loomise tegevuskavas⁸ kohustus komisjon võtma mitmesuguseid meetmeid, et edendada puhastatud reovee taaskasutamist, sealhulgas koostama seadusandliku ettepaneku vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta. Komisjon peaks ajakohastama oma tegevuskava ja säilitama veevarud sekkumise peamise valdkonnana.
7. Käesoleva vee taaskasutust käsitleva õigusakti eesmärk on hõlbustada vee taaskasutamist, kui see on asjakohane ja kulutõhus, luues seeläbi tugiraamistiku nendele liikmesriikidele, kes soovivad vett taaskasutada või kellel on vaja seda teha. Vee taaskasutus on paljutõotav võimalus paljude liikmesriikide jaoks, kuid praegu ainult väike osa neist taaskasutab vett ning on sellega seoses vastu võtnud riigisiseseid õigusaktid või standardid. Käesolev õigusakt peaks olema piisavalt paindlik, et võimaldada vett jätkuvalt taaskasutada ning samal ajal tagada teistele liikmesriikidele võimalus neid norme kohaldada, kui nad otsustavad võtta selle tava kasutusele hilisemas etapis. Otsus vett mitte taaskasutada peaks olema käesolevas määruses sätestatud kriteeriumide alusel nõuetekohaselt põhjendatud ja seda tuleks korrapäraselt läbi vaadata.
8. Nõuetekohaselt puhastatud reovee, näiteks asulareoveepuhastis puhastatud reovee taaskasutamisel arvatakse olevat väiksem keskkonnamõju kui muudel veevarustusmeetoditel, näiteks vee ümberjuhtimisel või magestamisel. Kuid selline taaskasutamine, mis võiks vähendada veevarude raiskamist ja säästa vett, toimub liidus vaid piiratud määral. Selle põhjus näib osaliselt olevat reovee taaskasutussüsteemi kõrge hind ja liidu ühiste keskkonna- ja tervishoiustandardite puudumine vee taaskasutamise kohta ning eelkõige põllumajandustoodetega seotud võimalikud tervise- ja keskkonnariskid ning võimalikud takistused, mis ei lase sellistel taaskasutatava heitveega niisutatud toodetel vabalt liikuda.

⁷ 2008/2074 (INI)

⁸ COM(2015) 614.

9. Vee taaskasutus võib kaasa aidata puhastatud reovees sisalduvate toitainete taastumisele ning taaskasutatava heitvee kasutamine põllumaade või metsade niisutamiseks võib olla viis, kuidas sellised toitained nagu lämmastik, fosfor ja kaalium looduslikesse biogeokeemilistesse tsüklitesse tagastada.
10. Asulareoveevarude optimaalse taaskasutamise tagamiseks tuleks lõppkasutajaid koolitada, tagamaks, et kasutatakse asjakohast taaskasutatava heitvee klassi. Kui sama liiki põllukultuuri kasutusotstarve on teadmata või kasutusotstarbeid on mitu, tuleks kasutada kõrgeimat klassi, välja arvatud juhul, kui rakendatakse asjakohaseid tõkkeid, mis võimaldavad saavutada nõutava kvaliteedi.
11. Taaskasutatava heitveega niisutatud põllumajandustoodete puhul saab toiduhügieeniga seotud tervishoiustandardid saavutada vaid siis, kui põllumajanduses niisutamiseks ette nähtud taaskasutatava heitvee kvaliteedi nõuded liikmesriigiti märkimisväärselt ei erine. Kui nõuded ühtlustada, toimib ka siseturg selliste toodete suhtes tõhusalt. Seepärast on asjakohane näha ette minimaalne ühtlustamine, kehtestades vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuded. Need miinimumnõuded peaksid koosnema taaskasutatava heitvee miinimumnäitajatest ning muudest rangematest või täiendavatest kvaliteedinõuetest, mille kehtestavad vajaduse korral pädevad asutused koos asjakohaste ennetusmeetmetega. Kõnealused näitajad põhinevad komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskuse tehnilisel aruandel ja neis on arvesse võetud vee taaskasutamise rahvusvahelisi standardeid.
12. Vee taaskasutamine põllumajandusmaa niisutamiseks saab aidata edendada ka ringmajandust, võttes toitaineid taaskasutusele taaskasutatavast heitveest ja andes neid kastmisväetamise tehnikate abil põllumajanduskultuuridele. Seega saaks vee taaskasutus potentsiaalselt vähendada mineraalväetiste lisakasutuse vajadust. Lõppkasutajaid tuleks teavitada taaskasutatava heitvee toitaainesisaldusest.
13. Vee vähese taaskasutamise põhjustena Euroopas on kindlaks tehtud suurte investeeringute vajadus asulareoveepuhastite uuendamiseks ja rahaliste stiimulite puudumine vee taaskasutuse rakendamiseks põllumajanduses. Neid küsimusi saab käsitleda uuenduslikke kavasad ja majanduslikke stiimuleid edendades, et võtta asjakohaselt arvesse vee taaskasutuse kulusid ning sotsiaal-majanduslikku ja keskkonnaalast kasu.

14. Vee taaskasutuse miinimumnõuete järgimine peaks olema kooskõlas liidu veepoliitikaga ja aitama saavutada kestliku arengu eesmärke, mis on seatud ÜRO kestliku arengu tegevuskavas aastani 2030, eriti eesmärki 6, et tagada kõigile vee ja kanalisatsiooni kättesaadavus ja säästev majandamine ning kõikjal maailmas vee oluliselt suurem ringlussevõtt ja vee ohutu taaskasutus, et aidata kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärgi nr 12 (säästev tarbimine ja tootmine) saavutamisele. Peale selle on käesoleva määruse eesmärk tagada Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 37 (keskkonnakaitse) kohaldamine.
15. Olmevee kvaliteedinõuded on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis EL.../.... Liikmesriigid peaksid võtma asjakohaseid meetmeid tagamaks, et vee taaskasutamine ei põhjustaks joogivee kvaliteedi halvenemist. Seetõttu tuleks riskijuhtimiskavas pöörata erilist tähelepanu nende veekogude kaitsele, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, ja/või asjaomastele kaitsevöönditele.
16. Mõnel juhul taaskasutatava heitvee käitise käitaja veel transpordib ja hoiustab taaskasutatavat heitvett väljaspool taaskasutatava heitvee käitise väljalaset, enne kui ta tarnib taaskasutatava heitvee ahela järgmisele osalisele, nagu taaskasutatava heitvee jaotusvõrgu käitajale, taaskasutatava heitvee hoidla käitajale või lõppkasutajale. On vaja määratlada nõuetele vastavuse hindamise koht, et selgitada, kus lõpeb taaskasutatava heitvee käitise käitaja vastutus ja algab järgmise ahela osalise vastutus.

17. Riskijuhtimine peaks sisaldama riskide ennetavat väljaselgitamist ja juhtimist ning hõlmama konkreetsete kasutusotstarvete jaoks nõutava kvaliteediga taaskasutatava heitvee tootmist. Riskihindamine peaks põhinema olulistel riskijuhtimiselementidel ning selle tulemusel tuleks kindlaks teha täiendavad veekvaliteedinõuded, mida on vaja keskkonna ning inimeste ja loomade tervise piisava kaitse tagamiseks. Sel eesmärgil tuleks vee taaskasutamise riskijuhtimiskavadega tagada, et taaskasutatavat heitvett kasutatakse ja majandatakse ohutult ning et puuduvad riskid seoses inimeste ja loomade tervisega ning keskkonnaga. Kõnealuste riskijuhtimiskavade väljatöötamiseks võiks kasutada selliseid olemasolevaid rahvusvahelisi juhiseid või standardeid nagu ISO 20426:2018 juhised terviseriskide hindamiseks ja juhtimiseks seoses joogikõlbmatu vee taaskasutamisega, ISO 16075:2015 juhised puhastatud reovee kasutamiseks niisutusprojektide puhul või WHO suunised⁹.
18. Koostöö ja suhtlemine vee taaskasutusprotsessi eri osaliste vahel peaks olema oluline tingimus, et taaskasutamise eesmärgil käitlemine toimuks vastavalt konkreetseks kasutusotstarbeks vajalikele nõuetele ja et oleks võimalik kavandada taaskasutatava heitveega varustamist vastavalt lõppkasutajate nõudlusele.
19. Keskkonna ning inimeste ja loomade tervise mõjusa kaitsmise huvides peaksid taaskasutatava heitvee kvaliteedi eest esmajoones vastutama taaskasutatava heitvee käitise käitajad nõuetele vastavuse hindamise kohas. Et täita miinimumnõudeid ja täiendavaid tingimusi, mille on kehtestanud pädev asutus, peaksid taaskasutatava heitvee käitise käitajad seirama taaskasutatava heitvee kvaliteeti vastavalt miinimumnõuetele ja täiendavatele tingimustele, mille on kehtestanud pädev asutus. Seepärast on asjakohane kehtestada seire miinimumnõuded, mis hõlmavad korralise seire sagedust ning kontrollseire ajastust ja tulemuseesmärke. Kooskõlas direktiiviga 91/271/EMÜ määratakse kindlaks teatavad korralise seire nõuded.

⁹ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/

20. Käesoleva määruse nõuetega hõlmatud taaskasutatav heitvesi saadakse reoveest, mis on kogutud kogumissüsteemidesse, mida on puhastatud asulareoveepuhastites kooskõlas direktiiviga 91/271/EMÜ ning mida täiendavalt puhastatakse (kas asulareoveepuhastis või taaskasutatava heitvee käitises), et see vastaks käesoleva määruse I lisas sätestatud näitajatele. Kooskõlas direktiivi 91/271/EMÜ artikli 3 lõikega 1 ei ole vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastutel kohustust olla kogumissüsteemiga varustatud. Siiski tuleks vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastute asulareovett, mis kogumissüsteemidesse siseneb, asjakohaselt puhastada, enne kui see reovesi juhitakse magevette ja suudmealadele kooskõlas direktiivi 91/271/EMÜ artikliga 7. Sellega seoses kuulub vähem kui 2 000 inimekvivalendiga linnastute asulareovesi käesoleva määruse kohaldamisalasse ainult siis, kui see siseneb kogumissüsteemi ja seda puhastatakse asulareoveepuhastis. Sarnaselt ei ole käesolev määrus kohaldatav direktiivi 91/271/EMÜ III lisas loetletud tööstussektorites tegutsevate tootmisettevõtete biolagundatava tööstusreovee suhtes, välja arvatud siis, kui nende tootmisettevõtete reovesi siseneb kogumissüsteemi ja seda puhastatakse asulareoveepuhastis.
21. Puhastatud asulareovee taaskasutamine põllumajanduslikuks niisutuseks on turupõhine tegevus, mis põhineb põllumajandussektori nõudmistel ja vajadustel, eeskätt teatavates liikmesriikides, kus veevarusid napib. Taaskasutatava heitvee käitise käitajad ja lõppkasutajad peaksid tegema koostööd tagamaks, et vastavalt käesolevas määruses sätestatud miinimumnõuetele toodetud taaskasutatava heitvee kvaliteet vastab lõppkasutajate vajadustele seoses põllumajanduskultuuride kategooriatega. Juhul kui taaskasutatava heitvee käitise käitajate poolt toodetud vee kvaliteediklassid ei sobi kokku põllumajanduskultuuri kategooriaga ja asjaomasel alal juba kasutatava niisutusmeetodiga (nt kollektiivne tarnesüsteem), võib saavutada veekvaliteedinõuete täitmise, kasutades hilisemas etapis mitut veepuhastusviisi eraldi või koos muude lahendustega, mis ei hõlma taaskasutatava heitvee puhastamist, kooskõlas mitmeastmelise lähenemisviisiga.

22. On vaja tagada taaskasutatava heitvee ohutu kasutamine ning seega ergutada liidu tasandil vee taaskasutamist ja suurendada üldsuse usaldust selle vastu. Taaskasutatava heitvee tootmine ja sellega varustamine põllumajandusliku niisutuse eesmärgil peaks seepärast olema lubatud vaid liikmesriikide pädevate asutuste antud loa alusel. Et tagada liidu tasandil ühtlustatud käsitus, jälgitavus ja läbipaistvus, tuleks kõnealust luba käsitlevad sisulised õigusnormid sätestada liidu tasandil. Lubade andmise menetluse üksikasjad, näiteks pädevad asutused ja tähtajad, peaksid siiski kindlaks määrama liikmesriigid. Liikmesriigid peaksid saama kasutada kehtivaid loamenetlusi, mida tuleks kohandada, et võtta arvesse käesoleva määrusega kehtestatud nõudeid. Kui liikmesriigid määravad vastutava(d) isiku(d) vee taaskasutamise riskijuhtimiskava väljatöötamiseks ning pädeva asutuse taaskasutatava heitvee tootmise ja sellega varustamise jaoks lubade andmiseks, peaksid nad tagama huvide konflikti puudumise.
23. Kui on vaja taaskasutatava heitvee jaotusvõrgu käitajat ja taaskasutatava heitvee hoidla käitajat, peaks olema võimalik ette näha, et igal sellisel käitajal peab olema luba. Kui kõik nõuded loa saamiseks on täidetud, peaks liikmesriigi pädev asutus andma välja loa, mis peaks sisaldama kõiki riskijuhtimiskavas kindlaks määratud vajalikke tingimusi ja meetmeid.

24. Käesoleva määruse sätted täiendavad liidu muude õigusaktide nõudeid, eelkõige seoses võimalike tervise- ja keskkonnariskidega. Tagamaks, et võimalikke inimeste ja loomade tervisega seotud ja keskkonnariske käsitletakse terviklikul viisil, peaksid taaskasutatava heitvee käitise käitajad ja pädevad asutused võtma arvesse nõudeid, mis on sätestatud muudes asjakohastes liidu õigusaktides, eelkõige nõukogu direktiivides 86/278/EMÜ, 91/676/EMÜ¹⁰ ja 98/83/EÜ,¹¹ direktiivides 91/271/EMÜ ja 2000/60/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EÜ) nr 178/2002,¹² (EÜ) nr 852/2004,¹³ (EÜ) nr 183/2005,¹⁴ (EÜ) nr 396/2005¹⁵ ja (EÜ) nr 1069/2009,¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivides 2006/7/EÜ,¹⁷ 2006/118/EÜ,¹⁸ 2008/105/EÜ¹⁹ ja 2011/92/EL²⁰ ning komisjoni määrustes (EÜ) nr 2073/2005,²¹ (EÜ) nr 1881/2006²² ja (EL) nr 142/2011²³.

¹⁰ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1–8).

¹¹ Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2002. aasta määrus (EÜ) nr 178/2002, millega sätestatakse toidualaste õigusnormide üldised põhimõtted ja nõuded, asutatakse Euroopa Toiduohutusamet ja kehtestatakse toidu ohutusega seotud menetlused (EÜT L 31, 1.2.2002, lk 1).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnõuete ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

¹⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnakvaliteedi standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (ELT L 26, 28.1.2012, lk 1).

²¹ Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2073/2005 toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta (ELT L 338, 22.12.2005, lk 1).

²² Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnõuete toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

²³ Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

25. Käesoleva määruse kohaldamisel peaks olema võimalik, et vee puhastamine ja asulareovee taaskasutamise eesmärgil käitlemine toimub samas füüsilises asukohas kas samas käitisel või mitmes eraldi käitisel. Lisaks peaks olema võimalus, et üks käitaja on nii puhasti käitaja kui ka taaskasutatava heitvee käitise käitaja.
26. Määruses (EÜ) nr 852/2004 on sätestatud toidukäitlejate suhtes kehtivad üldeeskirjad ning selles käsitletakse inimitarbimiseks ette nähtud toidu tootmist, töötlemist, turustamist ja turuleviimist. Kõnealuselises määruses käsitletakse toidu kvaliteeti tervise seisukohast ja üks selle peamine põhimõte on, et toiduohutuse eest vastutab eeskätt toidukäitleja. Kõnealuselise määruse kohta on koostatud ka üksikasjalikud suunised, millest eriti olulised on komisjoni suunised värskete puu- ja köögiviljade esmatootmises esinevate mikrobioloogiliste ohtude maandamiseks hea hügieeni abil (2017/C 163/01). Käesolevas määruses taaskasutatavale heitveele sätestatud miinimumnõuded ei takista toidukäitlejaid saavutamast määruse (EÜ) nr 852/2004 nõuetele vastavat vee kvaliteeti, kasutades hilisemas etapis mitut veekäitlusviisi eraldi või koos muude lahendustega, mis ei hõlma käitlemist.
27. Puhastatud reovee ringlussevõtul ja taaskasutusel on suur potentsiaal. Selleks et vee taaskasutamise tava edendada ja ergutada, ei tohiks käesolevas määruses konkreetsete kasutusotstarvete kehtestamine välistada liikmesriikide võimalust lubada taaskasutatava heitvee täiendavaid kasutusotstarbeid, sealhulgas taaskasutamist tööstuses, seoses kommunaalteenustega ja keskkonnanäesmärkidel, nagu seda peetakse vajalikuks vastavalt riiklikele oludele ja vajadustele ning tingimused, et tagatud on kõrgetasemeline inimeste ja loomade tervise kaitse ja keskkonnakaitse.
28. Et suurendada usaldust vee taaskasutamise vastu, tuleks üldsusele anda teavet. Vee taaskasutamist käsitleva selge, põhjaliku ja ajakohastatud teabe kättesaadavaks tegemine peaks võimaldama suuremat läbipaistvust ja jälgitavust ning võib pakkuda erilist huvi ka muudele asjaomastele ametiasutustele, keda konkreetne vee taaskasutus mõjutab. Selleks et ergutada vee taaskasutamist, peaksid liikmesriigid tagama, et töötatakse välja teabe- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad, mis on kohandatud vee taaskasutamise ulatusele, et teavitada sidusrühmi vee taaskasutamise eelistest, edendades seeläbi selle omaksvõttu.

29. Lõppkasutajate harimine ja koolitamine on esmatähtis, olles ennetusmeetmete rakendamise ja töös hoidmise oluline osa. Riskijuhtimiskavas tuleks kaaluda konkreetseid inimese kokkupuudet ennetavaid meetmeid, nagu isikukaitsevahendite kasutamine, kätepesu ja isiklik hügieen.
30. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/4/EÜ²⁴ eesmärk on tagada liikmesriikides keskkonnateabele juurdepääsu õigus kooskõlas keskkonnainfo kättesaadavuse ja keskkonnaasjade otsustamises üldsuse osalemise ning neis asjus kohtu poole pöördumise konventsiooniga (Århusi konventsioon)²⁵. Direktiivis 2003/4/EÜ on sätestatud ulatuslikud kohustused, mis on seotud keskkonnateabe taotluspõhise kättesaadavaks tegemisega ja sellise teabe aktiivse levitamisega. Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/2/EÜ²⁶ hõlmab ruumiandmete, sh eri keskkonnateemasid käsitlevate andmekogumite jagamist. On tähtis, et käesoleva määruse sätetega, mis on seotud teabele juurdepääsu ja andmejagamiskorraga, täiendatakse neid direktiive ning ei looda eraldi õiguslikku korda. Seepärast ei tohiks käesoleva määruse sätteid üldsusele antava teabe ning rakendamise jälgimist käsitleva teabe kohta mõjutada direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist.
31. Puhastatud asulareovee ohutu taaskasutamise miinimumnõuetes võetakse arvesse kättesaadavaid teaduslikke teadmisi ning rahvusvaheliselt tunnustatud vee taaskasutamise standardeid ja tavasid ning nendega tagatakse, et sellist vett saab ohutult kasutada põllumajanduslikuks niisutuseks, tagades seeläbi inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kõrgel tasemel kaitse. Käesoleva määruse hindamise tulemusi silmas pidades või siis, kui uued teaduslikud arengud ja tehniline progress seda nõuavad, võiks komisjon analüüsida I lisa 2. jaos esitatud miinimumnõuete läbivaatamise vajadust ning kui see on asjakohane, peaks esitama seadusandlikud ettepanekud muudatuste tegemiseks kooskõlas aluslepinguga.

²⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.2.2003, lk 26).

²⁵ ELT L 124, 17.5.2005, lk 4.

²⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

32. Et kohandada olulisi riskijuhtimiselemente teaduse ja tehnika arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte miinimumnõuete ja oluliste riskijuhtimisülesannete muutmiseks. Peale selle peaks komisjonil selleks, et tagada keskkonna ning inimeste tervise kõrgel tasemel kaitse, olema võimalik võtta vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse olulisi riskijuhtimisülesandeid, sätestades tehnilised nõuded. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁷ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
33. Et tagada käesoleva määruse rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised tingimused, et võtta vastu üksikasjalikud eeskirjad, milles käsitletakse liikmesriikide poolt käesoleva määruse rakendamise jälgimise kohta antava teabe vormi ja esitamist ning Euroopa Keskkonnaameti koostatava kogu liitu hõlmava ülevaatega seotud teabe vormi ja esitamist. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011²⁸.
34. Pädevad asutused peaksid kontrollima, kas taaskasutatav heitvesi vastab loas ette nähtud tingimustele. Mittevastavuse korral peaksid nad nõudma, et vastutav(ad) isik(ud) võtab (võtavad) vajalikke meetmeid tingimustele vastavuse tagamiseks. Taaskasutatava heitveega varustamine tuleks peatada, kui mittevastavus põhjustab olulist riski keskkonnale või inimeste tervisele.

²⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

²⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisoluliste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

35. Et tagada asjakohastele liidu ja liikmesriikide nõuetele vastavus, peaksid pädevad asutused tegema koostööd muude asjakohaste ametiasutustega, vahetades nendega teavet.
36. Liikmesriikide esitatav teave on väga tähtis, et võimaldada komisjonil jälgida ja hinnata õigusakti tulemuslikkust selle eesmärkide täitmisel.
37. Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktile 22 peaks komisjon käesolevat määrust hindama. Hindamine peaks põhinema viiel kriteeriumil, milleks on tõhusus, tulemuslikkus, asjakohasus, sidusus ja ELi lisaväärtus, ning olema võimalike edasiste meetmete mõju hindamise aluseks. Hindamisel tuleks arvesse võtta teaduse arengut, eelkõige seoses esilekerkivate probleemsete ainete võimaliku mõjuga.
38. Käesoleva määruse eesmärk on muu hulgas kaitsta keskkonda ning inimeste ja loomade tervist. Nagu Euroopa Kohus on korduvalt leidnud, oleks Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 288 kolmanda lõiguga direktiividele antud siduva mõjuga vastuolus, kui põhimõtteliselt välistataks võimalus, et asjaomased isikud võiksid nõuda direktiiviga kehtestatud kohustuste täitmist. See kaalutlus kehtib ka määruse suhtes, mille eesmärk on tagada, et taaskasutatav heitvesi on põllumajanduslikuks niisutamiseks ohutu.
39. Liikmesriigid peaksid kehtestama õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse sätete rikkumise korral, ja tagama nende rakendamise. Karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.
40. Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kaitset, ei suuda liikmesriigid piisavas ulatuses saavutada, küll aga saab seda tänu kavandatud meetme ulatusele ja toimele paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

41. Liikmesriikidele on vaja anda piisavalt aega käesoleva määruse kohaldamiseks vajaliku haldustaristu loomiseks ja ettevõtjatele selleks, et valmistuda uute õigusnormide järgimiseks.
42. Selleks et võimalikult suures ulatuses arendada ja edendada nõuetekohaselt puhastatud reovee taaskasutamist, peaks Euroopa Liit toetama valdkondlikku teadus- ja arendustegevust programmi „Euroopa horisont“ kaudu, eesmärgiga tagada märkimisväärne areng nõuetekohaselt puhastatud reovee usaldatavuse ja jätkusuutlike kasutusviiside valdkonnas.
43. Direktiiviga 2000/60/EÜ antakse liikmesriikidele vajalik paindlikkus, et lisada täiendavaid meetmeid meetmeprogrammidesse, mis on vastu võetud selleks, et toetada nende jõupingutusi nimetatud direktiivis sätestatud veekvaliteedi eesmärkide saavutamiseks. Direktiivi 2000/60/EMÜ VI lisa B osas esitatud lisameetmete mitteamendav nimekiri sisaldab muu hulgas vee taaskasutuse meetmeid. Sellega seoses ja vastavalt tähtsuse järjekorras esitatud meetmetele, mida liikmesriigid võiksid kaaluda veenappuse ja põudade ohjamiseks ning mis ergutavad võtma esmatähtsaid meetmeid vee säästmisest vee hinnapoliitika ja alternatiivsete lahendusteni, ning võttes nõuetekohaselt arvesse kulude ja tulude mõõdet, tuleks käesoleva määrusega kehtestatud vee taaskasutuse miinimumnõudeid alati kohaldada, kui asulareoveepuhastites puhastatud reovett taaskasutatakse põllumajanduslikuks niisutuseks, kooskõlas asulareovee puhastamist käsitleva 21. mai 1991. aasta direktiivi 91/271/EMÜ artikli 12 lõikega 1.
44. Käesoleva määruse eesmärk on toetada säästlikku veekasutust. Seega peaks komisjon võtma endale kohustuse kasutada liidu programme, sealhulgas programmi LIFE, eesmärgiga toetada kohalikke nõuetekohaselt puhastatud reovee taaskasutamise algatusi,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja eesmärk

1. Käesolevas määruses sätestatakse vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuded ning riskijuhtimist käsitlevad sätted, et taaskasutatavat heitvett integreeritud veemajanduse raames ohutult kasutada.
2. Käesoleva määruse eesmärk on tagada, et taaskasutatav heitvesi on põllumajanduslikuks niisutamiseks ohutu ning seeläbi tagada inimeste ja loomade tervise ja keskkonna kõrgel tasemel kaitse, edendada ringmajandust ning toetada kliimamuutustega kohandumist ja direktiivi 2000/60/EÜ eesmärkide saavutamist, käsitledes veenappust ja sellest tulenevat survet veevarudele kooskõlastatud viisil kogu liidus, aidates seeläbi kaasa ka siseturu tõhusale toimimisele.

Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse alati, kui puhastatud asulareovett taaskasutatakse kooskõlas direktiivi 91/271/EÜ artikli 12 lõikega 1 põllumajandusliku niisutamise eesmärgil, nagu on täpsustatud I lisa 1. jaos.
2. Liikmesriik võib otsustada, et vee taaskasutamine põllumajanduslikuks niisutamiseks ühes või mitmes valgalapiirkonnas või selle osas ei ole asjakohane, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:
 - a) piirkonna või piirkondade või nende osade geograafilised ja kliimaatilised tingimused;
 - b) surve muudele veevarudele ja nende varude seisund, sealhulgas põhjavee kvantitatiivne seisund, nagu on osutatud direktiivis 2000/60;

- c) surve nendele pinnaveekogudele ja nende pinnaveekogude seisund, kuhu puhastatud asulareovesi juhitakse;
- d) taaskasutatava heitvee ja muude veevarude keskkonna- ja ressursikulud.

Kõnealust otsust põhjendatakse nõuetekohaselt eespool nimetatud kriteeriumide alusel ja see esitatakse komisjonile. Otsus vaadatakse läbi vastavalt vajadusele, võttes eelkõige arvesse kliimamuutuste prognoose ja riiklikke kliimamuutustega kohanemise strateegiaid, ning vähemalt iga kuue aasta tagant, võttes arvesse direktiivi 2000/60 kohaselt kehtestatud veemajanduskavasid.

3. Erandina ei pea taaskasutatava heitvee käitistega seotud uurimis- või katseprojektid vastama käesoleva määruse sätetele, kui pädev asutus teeb kindlaks, et täidetud on järgmised tingimused:

- a) uurimis- või katseprojekti ei viida läbi veekogus, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, ja/või asjaomastes kaitsevööndites, mis on kindlaks määratud direktiivi 2000/60 alusel;
- b) uurimis- või katseprojekti üle teostatakse asjakohast järelevalvet.

Käesoleva lõike alusel vastu võetud otsuse kehtivusaeg on kõige rohkem viis aastat. Ühtegi põllumajanduskultuuri, mis saadakse uurimis- või katseprojekti raames, mille suhtes kohaldatakse erandit kooskõlas käesoleva lõikega, ei lasta turule.

4. Käesoleva määruse kohaldamine ei piira määruse 852/2004 kohaldamist ning see ei takista toidukäitlejaid saavutamast määruse 852/2004 nõuetele vastavat vee kvaliteeti, kasutades hilisemas etapis mitut veepuhastusviisi eraldi või koos muude lahendustega, mis ei hõlma puhastamist, ega kasutamast põllumajanduslikuks niisutamiseks muid alternatiivseid veevarusid.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. „pädev(ad) asutus(ed)“ – liikmesriigi määratud asutus(ed) või organ(id), kelle ülesanne on täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi seoses taaskasutatava heitvee tootmiseks ja/või sellega varustamiseks lubade andmisega ning nõuetele vastavuse kontrollimisega, samuti uurimis- või katseprojektidele erandite tegemisega;
2. „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, avalik-õiguslik või eraõiguslik üksus, kes kasutab taaskasutatavat heitvett põllumajanduslikuks niisutamiseks;
3. „asulareovesi“ – direktiivi 91/271/EMÜ artikli 2 punktis 1 määratletud asulareovesi;
4. „taaskasutatav heitvesi“ – asulareovesi, mida on puhastatud direktiivi 91/271/EMÜ nõuete kohaselt ja täiendavalt puhastatud taaskasutatava heitvee käitises kooskõlas käesoleva määruse I lisa 2. jaoga;
5. „taaskasutatava heitvee käitis“ – asulareoveepuhasti või muu käitis, milles puhastatakse direktiivi 91/271/EMÜ nõuetele vastavat asulareovett täiendavalt, et saada vett, mis sobib käesoleva määruse I lisa 1. jaos kindlaks määratud kasutusotstarbeks;
6. „taaskasutatava heitvee käitise käitaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes esindab eraõiguslikku üksust või riigiasutust ning käitab või kontrollib taaskasutatava heitvee käitist;
7. „ohutegur“ – bioloogiline, keemiline, füüsiline või radioaktiivne näitaja, mis võib inimesi, loomi, põllumajanduskultuure või taimi, muud maismaa- või vee-elustikku, mulda või üldist keskkonda kahjustada;

8. „risk“ – tõenäosus, et tuvastatud ohutegurid põhjustavad kindla ajavahemiku jooksul kahju, sh tagajärgede tõsidusaste;
9. „riskijuhtimine“ – süsteemne administreerimine, millega tagatakse järjepidevalt vee taaskasutuse ohutus konkreetsetes kontekstis;
10. „ennetusmeede“ – asjakohane meede või tegevus, millega saab ennetada või kõrvaldada tervise- ja keskkonnariski või vähendada seda vastuvõetava tasemeni;
11. „nõuetele vastavuse hindamise koht“ – koht, kus taaskasutatava heitvee kaitse kaitaja tarnib taaskasutatava heitvee ahela järgmisele osalisele;
12. „tõke“ – mis tahes vahend, sealhulgas füüsiline või protsessitapp või kasutustingimused, mis vähendab või kõrvaldab inimeste nakatumise riski, hoides ära taaskasutatava heitvee kokkupuute puhastuseks kasutatava aine ja protsessis vahetult osalevate isikutega, või muu vahend, mis näiteks vähendab mikroorganismide kontsentratsiooni taaskasutatavas heitvees või hoiab ära nende ellujäämise puhastuseks kasutataval ainel;
13. „luba“ – pädeva asutuse väljastatud kirjalik luba taaskasutatava heitvee tootmiseks ja/või sellega varustamiseks põllumajandusliku niisutamise eesmärgil kooskõlas käesoleva määrusega;
14. „vastutav(ad) isik(ud)“ – isik, kellel on oma roll või ülesanne vee taaskasutuse süsteemis, sealhulgas taaskasutatava heitvee kaitse kaitaja, asulareoveepuhasti, kui see on erinev taaskasutatava heitvee kaitse kaitjast, asjaomane asutus (asjaomased asutused), mis ei ole määratud pädev(ad) asutus(ed), taaskasutatava heitvee jaotusvõrgu kaitaja või taaskasutatava heitvee hoidla kaitaja;
15. „vee taaskasutuse süsteem“ – taristute rühm ja muud tehnilised elemendid, mis on vajalikud taaskasutatava heitvee tootmiseks, sellega varustamiseks ja selle kasutamiseks. See hõlmab kõiki elemente alates reoveepuhasti sisselaskevast kuni punkti(de)ni, kus taaskasutatavat heitvett põllumajanduslikuks niisutamiseks kasutatakse, sealhulgas jaotamis- ja hoiustamistaristut, kui see on asjakohane.

Artikkel 4

Taaskasutatava heitvee kaitise kaitajate kohustused ja taaskasutatava heitvee kvaliteediga seotud kohustused

1. Taaskasutatava heitvee kaitise kaitaja tagab, et taaskasutatav heitvesi, mis on ette nähtud I lisa 1. jaos kindlaks määratud põllumajanduslikuks niisutamiseks, vastab nõuetele vastavuse hindamise kohas järgmisele:
 - a) I lisa 2. jao kohased vee kvaliteedi miinimumnõuded;
 - b) vee kvaliteediga seotud lisatingimused, mille pädev asutus on asjakohases loas seadnud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele c ja d.

Pärast nõuetele vastavuse hindamise kohta ei kuulu vee kvaliteet enam taaskasutatava heitvee kaitise kaitaja vastutusalasse.

2. Et tagada vastavus lõikes 1 osutatud nõuetele ja tingimustele, teostab taaskasutatava heitvee kaitise kaitaja vee kvaliteedi üle järelevalvet vastavalt järgmisele:
 - a) I lisa 2. jagu;
 - b) järelevalvega seotud lisatingimused, mille pädev asutus on asjakohases loas kehtestanud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele c ja d.

Artikkel 5

Riskijuhtimine

1. Taaskasutatava heitvee tootmise, sellega varustamise ja selle kasutamise eesmärgil tagab pädev asutus vee taaskasutamise riskijuhtimiskava koostamise.
2. Kõnealuse riskijuhtimiskava töötavad vastavalt vajadusele välja taaskasutatava heitvee kaitise kaitaja, muu(d) vastutav(ad) isik(ud) ja lõppkasutajad. Vee taaskasutamise riskijuhtimiskava koostav(ad) vastutav(ad) isik(ud) konsulteerib (konsulteerivad) vastavalt vajadusele kõigi teiste asjaomaste vastutavate isikute ja lõppkasutajatega.

3. Vee taaskasutamise riskijuhtimiskava põhineb kõigil II lisas sätestatud peamistel riskijuhtimiselementidel ning selles määratakse kindlaks taaskasutatava heitvee käitise käitaja ja muu(de) vastutava(te) isiku(te) riskijuhtimiskohustused. See võib hõlmata ühte või mitut vee taaskasutuse süsteemi.
4. Vee taaskasutamise riskijuhtimiskavas eelkõige:
 - a) sätestatakse kooskõlas II lisa punktiga b mis tahes vajalikud nõuded taaskasutatava heitvee käitise käitajale lisaks I lisas esitatud nõuetele, et täiendavalt vähendada riske enne nõuetele vastavuse hindamise kohta;
 - b) tehakse kindlaks ohutegurid, riskid ning asjakohased ennetusmeetmed ja/või võimalikud parandusmeetmed kooskõlas II lisa punktiga c;
 - c) määratletakse täiendavad tõkked vee taaskasutuse süsteemis ja sätestatakse pärast nõuetele vastavuse hindamise kohta mis tahes lisanõuded, mis on vajalikud vee taaskasutuse süsteemi ohutuse tagamiseks, sealhulgas vajaduse korral tingimused seoses jaotamise, hoiustamise ja kasutamisega, ning tehakse kindlaks nende nõuete täitmise eest vastutav(ad) isiku(d).
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesolevat määrust, et kohandada II lisas esitatud olulisi riskijuhtimiselemente vastavalt teaduse ja tehnika arengule.

Komisjonil on samuti õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte, millega täiendatakse käesolevat määrust, et sätestada II lisas esitatud oluliste riskijuhtimiselementide tehnilised nõuded.

Artikkel 6

Kohustused seoses taaskasutatava heitvee loaga

1. I lisa 1. jaos sätestatud põllumajanduslikuks niisutamiseks ette nähtud taaskasutatava heitvee tootmine ja sellega varustamine toimub loa alusel.
2. Vastutav(ad) isik(ud) vee taaskasutuse süsteemis, sealhulgas lõppkasutaja, kui see on kooskõlas siseriikliku õigusega asjakohane, esitab (esitavad) taotluse lõikes 1 osutatud loa saamiseks või olemasoleva loa muutmiseks selle liikmesriigi pädevale asutusele, kus asjaomane taaskasutatava heitvee käitis töötab või kus seda kavatakse tööle panna.
3. Loas sätestatakse taaskasutatava heitvee käitise käitaja ja vajaduse korral mis tahes muu(de) vastutava(te) isiku(te) kohustused. Luba põhineb vee taaskasutamise riskijuhtimiskaval ning sisaldab muu hulgas järgmist:
 - a) taaskasutatava heitvee kvaliteediklass(id) ja lubatud põllumajanduslik kasutusala, mille puhul on kooskõlas I lisaga taaskasutatav heitvesi lubatud, kasutamiskoht, taaskasutatava heitvee käitis või käitised ning taaskasutatava heitvee hinnanguline tootmiskaht aastas;
 - b) I lisa 2. jao kohaste vee kvaliteedi ja seire miinimumnõuetega seotud tingimused;
 - c) vee taaskasutamise riskijuhtimiskavas sätestatud tingimused seoses taaskasutatava heitvee käitise käitajale esitatavate lisanõuetega, kui neid on;
 - d) muud tingimused, mis on vajalikud, et vähendada inimeste ja loomade tervisele või keskkonnale avalduvaid lubamatuid riske vastuvõetavale tasemele;
 - e) kehtivusperiood;
 - f) nõuetele vastavuse hindamise koht.

4. Taotluse hindamise eesmärgil pädev asutus konsulteerib ja vahetab asjakohast teavet teiste asjaomaste asutustega, eelkõige vee- ja tervishoiuasutustega, kui need on erinevad pädevast asutusest, ja muude isikutega, keda pädev asutus peab asjakohaseks.
5. Pädev asutus teeb viivitamata otsuse loa andmise kohta. Kui pädeval asutusel on taotluse keerukuse tõttu vaja otsuse tegemiseks rohkem kui 12 kuud pärast täieliku taotluse kättesaamist, teatab ta taotlejale otsuse tegemise eeldatava kuupäeva.
6. Luba vaadatakse korrapäraselt läbi ja vajaduse korral ajakohastatakse seda vähemalt järgmistel juhtudel:
 - a) võimsuse oluline muutumine või seadmete ajakohastamine ning uute seadmete või protsesside lisamine;
 - b) kliima- või muude tingimuste muutumine, mis märkimisväärselt mõjutab pinnaveekogude ökoloogilist seisundit.
7. Liikmesriigid võivad otsustada, et taaskasutatava heitvee hoiustamise, jaotamise ja kasutamise suhtes kohaldatakse konkreetset luba, et kohaldada vee taaskasutamise riskijuhtimiskavas määratletud täiendavaid nõudeid ja tõkkeid, nagu on osutatud artikli 5 lõikes 4.

Artikkel 7

Vastavuskontroll

1. Pädev asutus kontrollib, kas taaskasutatav heitvesi vastab loas sätestatud tingimustele. Vastavuskontrolli tehakse kõigil järgmistel viisidel:
 - a) kohapealsed kontrollid;

- b) eelkõige käesoleva määruse kohaselt saadud seireandmete kasutamine;
 - c) muud sobivad viisid.
2. Kui loas sätestatud tingimused ei ole täidetud, nõuab pädev asutus, et taaskasutatava heitvee kätise käitaja ja vajaduse korral muu(d) vastutav(ad) isik(ud) võtaks kõik vajalikud meetmed nõuetele vastavuse viivitamatuks taastamiseks ning kohe teavitaks sellest mõjutatud lõppkasutajaid.
 3. Kui loas sätestatud tingimuste täitmata jätmine kujutab endast olulist ohtu keskkonnale või inimeste või loomade tervisele, peatab (peatavad) taaskasutatava heitvee kätise käitaja või muu(d) vastutav(ad) isik(ud) viivitamata taaskasutatava heitveega edasise varustamise, kuni pädev asutus on kindlaks teinud, et nõuetele vastavus on taastatud, järgides vee taaskasutamise riskijuhtimiskavas määratletud menetlusi ning kooskõlas I lisa 2. jao punkti 2.1 alapunktiga a (lõige 1).
 4. Loas sätestatud tingimuste täitmist mõjutava intsidendi korral teavitab (teavitavad) taaskasutatava heitvee kätise käitaja või muu(d) vastutav(ad) isik(ud) sellest kohe pädevat asutust ja muid isikuid, keda see võib mõjutada, ning edastab (edastavad) pädevale asutusele sellise intsidendi mõju hindamiseks vajaliku teabe.
 5. Pädev asutus kontrollib korrapäraselt seda, et vastutav(ad) isik(ud) järgiks(id) vee taaskasutamise riskijuhtimiskavas sätestatud meetmeid ja ülesandeid.

Artikkel 8

Liikmesriikide koostöö

1. Kui vee taaskasutamine on piiriülese tähtsusega, määravad liikmesriigid kontaktpunkti või kasutavad rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid olemasolevaid struktuure, mille kaudu teha vastavalt vajadusele koostööd teiste liikmesriikide kontaktpunktide ja pädevate asutustega. Kontaktpunktide või olemasolevate struktuuride ülesanne on taotluse korral abi pakkuda ning kooskõlastada pädevate asutuste vahel teabevahetust. Pädevad asutused vahetavad enne loa andmist artikli 6 lõikes 3 sätestatud tingimuste kohta teavet selle liikmesriigi kontaktpunktiga, kus taaskasutatavat heitvett kavatakse kasutada. Eelkõige on kontaktpunktide ülesanne vastu võtta ja edastada abitaotlusi.
2. Liikmesriigid vastavad abitaotlustele põhjendamatu viivitusega.

Artikkel 9

Teavitamine ja teadlikkuse suurendamine

Liikmesriikides, kus taaskasutatavat heitvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutamiseks, korraldatakse vee taaskasutusest tuleneva veevarude kokkuhoiu teemalisi üldisi teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, mis võivad hõlmata vee ohutust taaskasutusest saadava kasu propageerimist. Need liikmesriigid võivad samuti korraldada teavituskampaaniaid lõppkasutajatele, et tagada taaskasutatava heitvee optimaalne ja ohutu kasutamine, tagades seeläbi inimeste ja loomade tervise ning keskkonna kõrgel tasemel kaitse. Liikmesriigid võivad kohandada selliseid teavitus- ja teadlikkuse suurendamise kampaaniaid vee taaskasutamise ulatusega.

Artikkel 10

Üldsuse teavitamine

1. Ilma et see piiraks direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist, tagavad liikmesriigid, kus taaskasutatavat heitvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutamiseks, nagu on kindlaks määratud käesoleva määruse I lisa 1. jaos, et üldsusele on internetis või muul viisil kättesaadav piisav ja ajakohane teave vee taaskasutuse kohta. See teave hõlmab järgmist:
 - a) käesoleva määruse kohaselt pakutava taaskasutatava heitvee kogus ja kvaliteet;
 - b) liikmesriigis käesoleva määruse kohaselt pakutava taaskasutatava heitvee protsentuaalne osakaal puhastatud asulareovee üldkoguses, kui sellised andmed on kättesaadavad;
 - c) käesoleva määruse kohaselt antud või muudetud load, sh pädevate asutuste poolt artikli 6 lõike 3 alusel seatud tingimused;
 - d) artikli 7 lõike 1 kohaselt tehtud vastavuskontrolli tulemus;
 - e) artikli 8 lõike 1 kohaselt määratud kontaktpunktid.
2. Lõikes 1 osutatud teavet ajakohastatakse iga kahe aasta tagant.
3. Liikmesriigid tagavad, et kooskõlas artikli 2 lõikega 2 vastu võetud otsus tehakse üldsusele internetis või muul viisil kättesaadavaks.

Artikkel 11

Rakendamise jälgimist käsitlev teave

1. Ilma et see piiraks direktiivide 2003/4/EÜ ja 2007/2/EÜ kohaldamist, teevad liikmesriigid, kus taaskasutatavat heitvett kasutatakse põllumajanduslikuks niisutamiseks, nagu on kindlaks määratud käesoleva määruse I lisa 1. jaos, Euroopa Keskkonnaameti abiga järgmist:
 - a) koostavad ja avaldavad ... [kuus aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] andmekogumi teabega artikli 7 lõike 1 kohaselt tehtud vastavuskontrolli tulemuse kohta ja muu teabega, mis tuleb üldsusele artikli 10 kohaselt internetis kättesaadavaks teha, ning ajakohastavad seda andmekogumit seejärel iga kuue aasta tagant;
 - b) koostavad ja avaldavad andmekogumi, mis sisaldab artikli 7 lõike 1 kohaselt kogutud teavet loas ettenähtud tingimustele mittevastavuse juhtumite kohta ning teavet artikli 7 lõigete 2 ja 3 kohaselt võetud meetmete kohta, ning ajakohastavad seda andmekogumit seejärel igal aastal.
2. Liikmesriigid tagavad komisjoni, Euroopa Keskkonnaameti ning Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse juurdepääsu lõikes 1 osutatud andmekogumitele.
3. Lõikes 1 osutatud teabe põhjal ning korrapäraselt või komisjoni taotluse korral koostab ja avaldab Euroopa Keskkonnaamet liikmesriikidega konsulteerides kogu liitu hõlmava ülevaate, mis sisaldab vajaduse korral käesoleva määruse väljundite, tulemuste ja mõju näitajaid, kaarte ja liikmesriikide aruandeid, ning ajakohastab seda ülevaadet.
4. Komisjon võib rakendusaktidega sätestada üksikasjalikud eeskirjad lõike 1 kohaselt antava teabe vormi ja esitamise kohta ning lõikes 3 osutatud kogu liitu hõlmava ülevaate vormi ja esitamise kohta. Need rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artiklis 14 osutatud kontrollimenetlusega.

5. Kahe aasta jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist koostab komisjon liikmesriikidega konsulteerides suunised, et toetada käesoleva määruse praktilist kohaldamist.

Artikkel 12

Hindamine ja läbivaatamine

1. Komisjon hindab käesolevat määrust hiljemalt... [kaheksa aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva]. Hindamine põhineb vähemalt järgmistel elementidel:
- a) käesoleva määruse rakendamisel saadud kogemused;
 - b) andmekogumid, mille liikmesriigid on koostanud artikli 11 lõike 1 kohaselt, ja kogu liitu hõlmav ülevaade, mille Euroopa Keskkonnaamet on koostanud artikli 11 lõike 3 kohaselt;
 - c) asjakohased teaduslikud, analüütilised ja epidemioloogilised andmed;
 - d) tehnilised ja teadusandmed;
 - e) Maailma Terviseorganisatsiooni soovitusel, kui need on olemas, või muud rahvusvahelised juhised või ISO standardid.
2. Lõikes 1 osutatud hindamisel arvestab komisjon eriti järgmiste aspektidega:
- a) I lisa esitatud miinimumnõuded;
 - b) II lisa esitatud olulised riskijuhtimiselemendid;
 - c) lisanõuded, mille pädevad asutused on seadnud vastavalt artikli 6 lõike 3 punktidele b ja c;
 - d) vee taaskasutuse mõju keskkonnale ning inimeste ja loomade tervisele, sealhulgas esilekerkivate probleemsete ainete mõju.

3. Lõikes 1 osutatud hindamisel hindab komisjon järgmiste tegevuste teostatavust:
 - a) käesoleva määruse kohaldamisala laiendamine taaskasutatavale veele, mis on mõeldud täiendavateks konkreetseteks kasutusviisideks, sealhulgas taaskasutuseks tööstuslikel eesmärkidel;
 - b) käesoleva määruse nõuete laiendamine puhastatud reovee kaudsele kasutusele.
4. Lõikes 1 osutatud hindamise tulemuste alusel või siis, kui uued tehnilised ja teaduslikud teadmised seda nõuavad, võib komisjon I lisa 2. jaos sätestatud miimumnõuete läbivaatamise vajaduse läbi vaadata.
5. Kui see on asjakohane, esitab komisjon seadusandlikud ettepanekud muudatuste tegemiseks kooskõlas aluslepinguga.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõikes 5 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 5 lõikes 5 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõike 5 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 14

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab direktiivi 2000/60/EÜ alusel asutatud komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Kui komitee arvamust ei esita, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ja kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

Artikkel 15

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad hiljemalt... [neli aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva] komisjonile nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda nende hilisematest muudatustest.

Artikkel 16

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... [kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

KASUTUSOTSTARBED JA MIINIMUMNÕUDED

1. jagu Taaskasutatava heitvee kasutusotstarbed, nagu on osutatud artiklis 2

Põllumajanduslik niisutus

Põllumajanduslik niisutus on järgmist liiki põllumajanduskultuuride niisutamine:

- toorena tarbitavad toidukultuurid, st inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid, mida süüakse toorena või töötlemata;
- töödelduna tarbitavad toidukultuurid, st inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid, mida ei sööda mitte toorena, vaid pärast töötlemisprotsessi (kuumtöötlemine, tööstuslik töötlemine);
- muud kui toidukultuurid, st muuks otstarbeks kui inimtoiduks ette nähtud põllumajanduskultuurid (nt karjamaa-, sööda-, kiu-, dekoratiiv-, seemne-, energia- ja murukultuurid).

Ilma et see piiraks liidu asjakohaste keskkonna ja tervishoiu valdkonna õigusaktide kohaldamist, võivad liikmesriigid kasutada taaskasutatavat heitvett täiendaval otstarbel, nagu taaskasutus tööstuslikel eesmärkidel, seoses kommunaalteenustega ja keskkonnaeesmärkidel.

2. jagu. Miinimumnõuded

2.1. Miinimumnõuded põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutatava heitvee jaoks

Tabelis 1 on esitatud taaskasutatava heitvee kvaliteedi klassid ning iga klassi puhul lubatud kasutusotstarbed ja niisutusmeetodid. Punkti a tabelis 2 on esitatud vee kvaliteedi miinimumnõuded. Punkti b tabelites 3 (korraline seire) ja 4 (kontrollseire) on esitatud taaskasutatava heitvee seire vähim sagedus ja seire tulemuseesmärgid.

Põllumajanduskultuuride kategooriaid niisutatakse taaskasutatava heitvee vastavasse miinimumkvaliteedi klassi kuuluva veega, nagu on sätestatud allpool tabelis 1, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse artikli 5 lõike 4 punktis c osutatud asjakohaseid lisatõkkeid, mille tulemusel täidetakse tabelis 2 sätestatud kvaliteedinõuded. Sellised lisatõkked võivad põhineda II lisa punktis 7 mainitud ennetusmeetmete soovituslikul lootelul või mis tahes muudel samaväärsetel riiklikel või rahvusvahelistel standarditel, näiteks ISO 16075-2 standardil.

Tabel 1. Taaskasutatava heitvee kvaliteedi klassid ning lubatud põllumajanduslik kasutusotstarve ja niisutusmeetod

Taaskasutatava heitvee miinimumkvaliteedi klass	Põllumajanduskultuuri kategooria*	Niisutusmeetod
A	Kõik toidukultuurid, sh toorena tarbitav juurvili ja toidukultuurid, mille söödav osa puutub vahetult kokku taaskasutatava heitveega.	Kõik niisutusmeetodid
B	Toorena tarbitavad toidukultuurid, mille söödav osa toodetakse maa peal ega puutu vahetult kokku taaskasutatava heitveega, samuti töödelduna tarbitavad toidukultuurid ja muud kui toidukultuurid, sh kultuurid, millega söödetakse piima- või lihaloomi.	Kõik niisutusmeetodid
C	Toorena tarbitavad toidukultuurid, mille söödav osa toodetakse maa peal ega puutu vahetult kokku taaskasutatava heitveega, samuti töödelduna tarbitavad toidukultuurid ja muud kui toidukultuurid, sh kultuurid, millega söödetakse piima- või lihaloomi.	Tilkkastmine** või muu niisutusmeetod, mille puhul välditakse vahetut kokkupuudet toidukultuuri söödava osaga
D	Tehnilised ja energiakultuurid ning seemnekultuuridest saadud taimed.	Kõik niisutusmeetodid***

(*) Kui sama liiki niisutatud põllukultuur kuulub mitmesse tabelis 1 esitatud kategooriasse, kohaldatakse kõige rangema kategooria nõudeid.

(**) Tilkkastmine on mikroniisutussüsteem, mille abil viiakse vesi tilkade või pisikeste jugadena taimedeni, tilgutades seda väga aeglaselt (2–20 liitrit tunnis) mullale või vahetult selle pinna alla väikese läbimõõduga, tilgutuspdeadega varustatud plastvoolikute süsteemist.

(***) Niisutusmeetodite korral, mis imiteerivad vihma, tuleks erilist tähelepanu pöörata töötajate või kõrvalseisjate tervise kaitsele. Sel eesmärgil tuleks kohaldada asjakohaseid ennetusmeetmeid.

a) Veekvaliteedi miinimumnõuded

Tabel 2. Taaskasutusele suunatud vee kvaliteedi nõuded põllumajanduslikuks niisutamiseks

Taaskasutatava heitvee kvaliteedi klass	Soovituslik tehnoloogiline eesmärk	Kvaliteedinõuded				Muu
		<i>E. coli</i> (arv/100 ml)	BHT ₅ (mg/l)	Hõljuvaine kogusisaldus (TSS) (mg/l)	Hägusus (NTU)	
A	Bioloogiline puhastus, filtreerimine ja desinfitseerimine	≥ 10	≥ 10	≥ 10	≥ 5	<i>Legionella</i> spp.: < 1 000 CFU/l, kui on aerosooli tekke oht
B	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≥ 100	Vastavalt nõukogu direktiivile 91/271/EMÜ ¹	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa tabel 1)	-	Sooles parasiteerivad nematoodid (ussnugiliste munad): ≤ 1 muna/l karjamaa või söödakultuuride niisutamise korral
C	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≤ 1 000	(I lisa tabel 1)		-	
D	Bioloogiline puhastus ja desinfitseerimine	≤ 10 000	_____		-	
			¹ Nõukogu 21. mai 1991. aasta direktiiv 91/271/EMÜ asulareovee puhastamise kohta (EÜT L 135, 30.5.1991, lk 40).			

Taaskasutatav heitvesi loetakse tabeli 2 nõuetele vastavaks, kui mõõtetulemused vastavad kõigile järgmistele kriteeriumidele:

- vähemalt 90 % proovidest vastab *E. coli*, *Legionella* spp. ja sooles parasiteerivate nematoodide kohta esitatud soovituslikele väärtustele. Ükski proovide analüüsiväärtus ei tohi ületada hälbe ülempiiri, milleks on üks logaritmiline ühik *E. coli* ja *Legionella* spp. kohta esitatud soovituslikest väärtustest ning 100 % sooles parasiteerivate nematoodide kohta esitatud soovituslikust väärtusest;
- vähemalt 90 % proovidest vastab A klassi all BHT₅, TSS ja hägususe kohta esitatud soovituslikele väärtustele. Ükski proovide analüüsiväärtus ei tohi ületada hälbe ülempiiri, milleks on 100 % soovituslikust väärtusest.

b) Seire miinimumnõuded

Taaskasutatava heitvee kätise kätaja teeb korralist seiret kontrollimaks, et taaskasutatav heitvesi vastab punkti a kohastele vee kvaliteedi miinimumnõuetele. Korraline seire lisatakse vee taaskasutuse süsteemi kontrolli menetlustesse.

Nõuetele vastavuse hindamise kohas mikrobioloogiliste parameetrite järgimise kontrollimiseks kasutavad proovid kogutakse standardi EN ISO 19458 alusel või mis tahes muu riikliku või rahvusvahelise standardi alusel, mis tagab samaväärse kvaliteedi.

Tabel 3. Põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutatava heitvee korralise seire vähim sagedus

Taaskasutatava heitvee kvaliteedi klass	<i>E. coli</i>	BHT ₅	Hõljuvaine kogusisaldus (TSS)	Hägusus	<i>Legionella</i> spp.: (kui on asjakohane)	Sooles parasiteerivad nematoodid (kui on asjakohane)
A	Kord nädalas	Kord nädalas	Kord nädalas	Pidevalt	Kaks korda kuus	Kaks korda kuus või sagedusega, mille on määranud taaskasutatava heitvee kätise kätaja vastavalt taaskasutatava heitvee kätisesse sisenevas reovees sisalduvate munade arvule.
B	Kord nädalas	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa D jaotis)	Vastavalt direktiivile 91/271/EMÜ (I lisa D jaotis)	-	Kaks korda kuus	Kaks korda kuus või sagedusega, mille on määranud taaskasutatava heitvee kätise kätaja vastavalt taaskasutatava heitvee kätisesse sisenevas reovees sisalduvate munade arvule.
C	Kaks korda kuus			-		
D	Kaks korda kuus			-		

Enne uue taaskasutatava heitvee käitise kasutuselevõttu tuleb teostada kontrollseire.

Taaskasutatava heitvee käitised, mis käesoleva määruse jõustumise kuupäeval juba töötavad ja vastavad I lisa tabelis 2 sätestatud taaskasutatava heitvee kvaliteedi nõuetele, on sellest kontrollseire kohustustest vabastatud.

Kontrollseire tuleb teha kõigil juhtudel, kui ajakohastatakse seadmeid ja kui lisatakse uusi seadmeid või protsesse.

Kontrollseiret tuleb teha taaskasutatava heitvee kvaliteedi kõige rangema klassi A puhul, et hinnata tulemuseesmärkide (vähendamine log₁₀-ühiku võrra) täitmist. Kontrollseire tähendab iga patogeeni rühmaga (bakterid, viirused ja ainuraksed) seotud indikaatormikroorganismide seiret. Indikaatormikroorganismideks on patogeensete bakterite puhul valitud *E. coli*, patogeensete viiruste puhul F-spetsiifilised kolifagaadid, somaatilised kolifagaadid või kolifagaadid ning ainuraksete puhul *Clostridium perfringens*'i spoorid või spore moodustavad väävlit redutseerivad bakterid. Valitud indikaatormikroorganismide suhtes tehtava kontrollseire tulemuseesmärgid (vähendamine log₁₀-ühiku võrra) on esitatud tabelis 4 ja need peavad olema täidetud nõuetele vastavuse hindamise kohas, võttes arvesse kontsentratsioone asulareoveepuhastisse sisenevas toorreovees. Vähemalt 90 % kontrollseire proovidest peavad saavutama tulemuseesmärgid või need ületama.

Kui toorreovees ei ole piisavas koguses bioindikaatorit, et saavutada vähendamine log₁₀-ühiku võrra, tähendab sellise bioindikaatori puudumine taaskasutatavas heitvees, et kontrollseire nõudeid on järgitud. Tulemuseesmärgi saavutamise võib kindlaks määrata analüütilise kontrolli teel, liites kokku eraldiseisvate puhastusetaappide tulemused, tuginedes teaduslikele tõenditele väljakujunenud standardprotsesside kohta (nagu katsearuannete, juhtumiuuringute vms avaldatud andmed) või laboris kontrollitud tingimustes läbiviidavatele katsetele innovatiivsete puhastamisviiside puhul.

Tabel 4. Põllumajanduslikuks niisutuseks ette nähtud taaskasutatava heitvee kontrollseire

Taaskasutatava heitvee kvaliteedi klass	Indikaatormikroorganismid (*)	Puhastamisahela tulemuseesmärgid (vähendamine log ₁₀ -ühiku võrra)
A	<i>E. coli</i>	≥ 5,0
	Kolifaagide üldarv / F-spetsiifilised kolifaagid / soomaatilised kolifaagid / kolifaagid (**)	≥ 6,0
	<i>Clostridium perfringens</i> 'i spoorid / spoore moodustavad väävlit redutseerivad bakterid (***)	≥ 4,0 (<i>Clostridium perfringens</i> 'i spooride puhul) ≥ 5,0 (spoore moodustavate väävlit redutseerivate bakterite puhul)

Kontrollseireks võib väljapakutud indikaatormikroorganismide asemel kasutada ka võrdluspatogeene *Campylobacter*, Rotavirus ja *Cryptosporidium*. Sel juhul tuleks järgida järgmisi log₁₀-ühiku võrra vähendamise eesmärke: *Campylobacter* (≥ 5,0), Rotavirus (≥ 6,0) ja *Cryptosporidium* (≥ 5,0).

(**) Viiruste kohta on sobivaimaks näitajaks valitud kolifaagide üldarv. Kui aga kolifaagide üldarvu kohta ei ole võimalik analüüsi teha, tuleb analüüsida vähemalt üht neist (F-spetsiifilised või soomaatilised kolifaagid).

(***) Ainuraksete kohta on sobivaimaks näitajaks valitud *Clostridium perfringens*'i spoorid. Kui aga *Clostridium perfringens*'i spooride kontsentratsioon ei võimalda nõutavat kümne logaritmilise väärtuse võrra vähendamist kinnitada, võib selle asemel kasutada spoore moodustavaid väävlit redutseerivaid baktereid.

Seires kasutatavad analüüsimeetodid valideeritakse ja dokumenteeritakse kooskõlas standardiga EN ISO/IEC-17025 või muude riigisiseste või rahvusvaheliste standarditega, millega tagatakse võrdväärne kvaliteet.

II LISA

a) Riskijuhtimise põhielemendid

Riskijuhtimine hõlmab riskide ennetavat väljaselgitamist ja juhtimist, tagamaks, et taaskasutatavat heitvett kasutatakse ja majandatakse ohutult ning et puuduvad riskid seoses inimeste ja loomade tervise ja keskkonnaga. Sel eesmärgil koostatakse vee taaskasutamise riskijuhtimiskava, mis põhineb järgmistel elementidel:

1. Kogu vee taaskasutuse süsteemi kirjeldus alates reovee sisenemisest asulareoveepuhastisse kuni kasutuskohani, sealhulgas reovee allikad, taaskasutatava heitvee käitises kasutatavad puhastusetapid ja -tehnoloogiad, varustamis-, jaotamis- ja hoiustamistaristu, ette nähtud kasutusotstarve, kasutukoht ja -periood (nt ajutine või *ad hoc* kasutamine), niisutusmeetodid, põllumajanduskultuuri liik, muud veevarud, kui on ette nähtud veevarude segamine, ning pakutava taaskasutatava heitvee kogused.
2. Vee taaskasutuse süsteemiga seotud osaliste ja nende vastutusalade kindlakstegemine. Kõikide asjaomaste osaliste rollid ja vastutus määratakse selgesõnaliselt kindlaks.
3. Võimalike ohutegurite kindlakstegemine, eelkõige saasteainete ja patogeenide olemasolu ning ohtlike olukordade (nt puhastamisel esinevate tõrgete, juhuslike lekete või saaste) tekke võimalus kirjeldatavas vee taaskasutuse süsteemis.
4. Nende keskkondade ja populatsioonide kindlakstegemine, millel või kellel on risk kindlakstehtud võimalike ohuteguritega kokku puutuda, ja kokkupuuteteed, võttes arvesse selliseid konkreetseid keskkonnategureid nagu kohalikud hüdrogeoloogilised ja topoloogilised olud, mullaliigid ning ökoloogilised olud, samuti põllumajanduskultuuride liigi ning põllumajandus- ja niisutustavadega seotud tegureid. Arvesse tuleb võtta ning teaduslike tõenditega toetada ka vee taaskasutusse suunamise toimingute võimalikku pöördumatut või pikaajalist negatiivset mõju keskkonnale ja tervisele.

5. Keskkonnariskide ning inimeste ja loomade tervisega seotud riskide hindamine, võttes arvesse kindlakstehtud võimalike ohutegurite laadi, kavandatud kasutuse kestust, kindlakstehtud keskkondi ja populatsioone, millel või kellel on risk nende ohuteguritega kokku puutuda, ning ohutegurite võimaliku mõju suurust, arvestades ettevaatusprintsipi, samuti kõiki asjaomaseid liidu ja riigisiseseid õigusakte, suunisdokumente ja miinimumnõudeid, mis on seotud toidu ja sööda ning töötajate ohutusega. Riskihindamine võiks põhineda kättesaadavate teadusuuringute ja andmete läbivaatamisel.

Riskihindamine koosneb järgmistest osadest:

- a) hinnatakse keskkonnariske, tehes sealhulgas kõike järgmist:
 - i) kinnitatakse ohutegurite laadi, sealhulgas, kui see on asjakohane, prognoositavat taset, mille korral mõju ei esine;
 - ii) hinnatakse võimalikku kokkupuute ulatust;
 - iii) iseloomustatakse riski.
- b) hinnatakse inimeste ja loomade tervisega seotud riske, tehes sealhulgas kõike järgmist:
 - i) kinnitatakse ohutegurite laadi, sealhulgas doosi-reaktsiooni seost, kui see on asjakohane;
 - ii) hinnatakse võimalikku doosi suurust või kokkupuute ulatust;
 - iii) iseloomustatakse riski.

Riskihindamises võib kasutada kvalitatiivset või poolkvantitatiivset riskihindamist.

Kvantitatiivset riskihindamist kasutatakse siis, kui on olemas piisavalt toetavaid andmeid, või projektide puhul, mis kujutavad endast potentsiaalselt suurt ohtu keskkonnale või rahvatervisele.

Riskihindamises võetakse arvesse vähemalt järgmisi nõudeid ja kohustusi:

- a) nõue vähendada ja hoida ära nitraatidest põhjustatud veereostust kooskõlas nõukogu direktiiviga 91/676/EMÜ²⁹;
- b) kohustus täita joogiveekaitsealade puhul nõukogu direktiivi 98/83/EÜ³⁰ nõudeid;
- c) nõue täita Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2000/60/EÜ³¹ sätestatud keskkonnanormid;
- d) nõue hoida ära põhjavee reostust kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2006/118/EÜ³²;
- e) nõue järgida prioriteetsete ainete ja teatavate muude saasteainete keskkonnaparameetrite standardeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2008/105/EÜ³³;
- f) nõue järgida riikliku tähtsusega (st valgalale eriomaseid) saasteainete hõlmavaid keskkonnaparameetrite standardeid, mis on sätestatud direktiivis 2000/60/EÜ;

²⁹ Nõukogu 12. detsembri 1991. aasta direktiiv 91/676/EMÜ veekogude kaitsmise kohta põllumajandusest lähtuva nitraadireostuse eest (EÜT L 375, 31.12.1991, lk 1–8).

³⁰ Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330, 5.12.1998, lk 32).

³¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1).

³² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/118/EÜ, mis käsitleb põhjavee kaitset reostuse ja seisundi halvenemise eest (ELT L 372, 27.12.2006, lk 19).

³³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/105/EÜ, mis käsitleb keskkonnaparameetrite standardeid veepoliitika valdkonnas ning millega muudetakse nõukogu direktiive 82/176/EMÜ, 83/513/EMÜ, 84/156/EMÜ, 84/491/EMÜ, 86/280/EMÜ ja tunnistatakse need seejärel kehtetuks ning muudetakse direktiivi 2000/60/EÜ (ELT L 348, 24.12.2008, lk 84).

- g) nõue täita suplusvee kvaliteedi standardeid, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2006/7/EÜ³⁴;
- h) nõukogu direktiivis 86/278/EMÜ³⁵ sätestatud nõuded keskkonna, eelkõige mulla kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses;
- i) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 852/2004³⁶ sätestatud nõuded toiduainete hügieeni kohta ning juhised, mis on esitatud komisjoni suunistes värskete puu- ja köögiviljade esmatootmises esinevate mikrobioloogiliste ohtude maandamiseks hea hügieeni abil;
- j) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 183/2005³⁷ sätestatud söödahügieeni nõuded;
- k) nõue täita asjakohaseid mikrobioloogilisi kriteeriume, mis on sätestatud komisjoni määruses (EÜ) nr 2073/2005³⁸;
- l) nõuded, mis on seotud komisjoni määruses (EÜ) nr 1881/2006³⁹ sätestatud teatavate saasteainete piirnormidega toiduainetes;

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. veebruari 2006. aasta direktiiv 2006/7/EÜ, mis käsitleb suplusvee kvaliteedi juhtimist ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 76/160/EMÜ (ELT L 64, 4.3.2006, lk 37).

³⁵ Nõukogu 12. juuni 1986. aasta direktiiv 86/278/EMÜ keskkonna ja eelkõige pinnase kaitsmise kohta reoveesetete kasutamisel põllumajanduses (EÜT L 181, 4.7.1986, lk 6).

³⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 852/2004 toiduainete hügieeni kohta (ELT L 139, 30.4.2004, lk 1).

³⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. jaanuari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 183/2005, millega kehtestatakse söödahügieeni nõuded (ELT L 35, 8.2.2005, lk 1).

³⁸ Komisjoni 15. novembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2073/2005 toiduainete mikrobioloogiliste kriteeriumide kohta (ELT L 338, 22.12.2005, lk 1).

³⁹ Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes (ELT L 364, 20.12.2006, lk 5).

- m) nõuded, mis on seotud toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormidega, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 396/2005⁴⁰;
- n) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1069/2009⁴¹ ning komisjoni määruse (EL) nr 142/2011⁴² nõuded loomatervise kohta.

b) Lisanõuetega seotud tingimused

6. I lisa esitatud vee kvaliteedi ja seire nõudeid täiendavate ja/või nendest rangemate nõuete kehtestamise kaalumise, kui see on keskkonna ning inimeste ja loomade tervise piisava kaitse tagamiseks vajalik ja asjakohane, eelkõige siis, kui on selged teaduslikud tõendid selle kohta, et riskid tulenevad taaskasutatavast heitveest ja mitte muudest põhjustest.

Need lisanõuded võivad sõltuvalt punktis 5 osutatud riskihindamise tulemusest olla eelkõige seotud järgmisega:

- a) raskmetallid;
- b) pestitsiidid;

⁴⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. veebruari 2005. aasta määrus (EÜ) nr 396/2005 taimses ja loomses toidus ja söödas või nende pinnal esinevate pestitsiidide jääkide piirnormide ja nõukogu direktiivi 91/414/EMÜ muutmise kohta (ELT L 70, 16.3.2005, lk 1).

⁴¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

⁴² Komisjoni 25. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 142/2011, millega rakendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad, ja nõukogu direktiivi 97/78/EÜ seoses teatavate selle direktiivi alusel piiril toimuvast veterinaarkontrollist vabastatud proovide ja näidistega (ELT L 54, 26.2.2011, lk 1).

- c) desinfitseerimise kõrvalsaadused;
- d) ravimid;
- e) muud esilekerkivad probleemsed ained, sealhulgas mikroaastained ja mikroplast;
- f) antimikroobikumiresistentsus.

c) Ennetusmeetmed

7. Ennetusmeetmete kindlakstegemine, mida riskide piiramiseks juba võetakse või tuleks võtta, et kõiki kindlakstehtud riske oleks võimalik nõuetekohaselt juhtida. Erilist tähelepanu tuleks pöörata nendele veekogudele, mida kasutatakse olmevee võtmiseks, ja asjaomastele kaitsevöönditele.

Sellised ennetusmeetmed võivad hõlmata:

- a) juurdepääsukontrolli;
- b) täiendavaid desinfitseerimis- või saasteainete eemaldamise meetmeid;
- c) spetsiaalset niisutamistehnoloogiat, millega vähendatakse aerosooli tekke ohtu (nt tilkkastmine);
- d) vihmutusega seotud erinõudeid (nt maksimaalne tuulekiirus, vahemaa vihmuti ja tundlike alade vahel);
- e) põllumajandusmaaga seotud erinõudeid (nt kallak, mulla veega küllastatus, karstialad);
- f) patogeenide hävinemise soodustamist enne saagikoristust;

- g) vähimate ohutusvahemaade loomist (nt pinnaveest, sealhulgas kariloomade joogikohtadest, või sellistest tegevusaladest nagu vesiviljelus, kalakasvandus, karploomakasvandus, ujumine ja muud veega seotud tegevused);
- h) niisutuskohtade tähistamist märgistusega, et kasutusel on taaskasutatav heitvesi, mis ei ole joogikõlblik.

Tabelis 1 on loetletud konkreetsed ennetusmeetmed, mis võivad sobida.

Tabel 1. Konkreetsed ennetusmeetmed

Taaskasutatava heitvee kvaliteedi klass	Konkreetsed ennetusmeetmed
A	<ul style="list-style-type: none"> - Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutatava heitveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida.
B	<ul style="list-style-type: none"> - Keeld koristada niisutamisejärgselt märgi või maha langenud saadusi. - Lüpsvat piimakarja ei lasta karjamaale enne, kui see on kuivanud. - Sööd peab olema enne pakendamist kuiv või sileeritud. - Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutatava heitveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida. <p style="text-align: right;">1.</p>
C	<ul style="list-style-type: none"> - Keeld koristada niisutamisejärgselt märgi või maha langenud saadusi. - Kariloomi ei lasta karjamaale viie päeva jooksul pärast viimast niisutamist. - Sööd peab olema enne pakendamist kuiv või sileeritud. - Sead ei tohi puutuda kokku taaskasutatava heitveega niisutatud söödaga, v.a juhul, kui on piisavalt andmeid selle kohta, et konkreetse juhtumiga seotud riske on võimalik juhtida. <p style="text-align: right;">2.</p>
D	<ul style="list-style-type: none"> - Keeld koristada niisutamisejärgselt märgi või maha langenud saadusi.

8. Piisavad kvaliteedikontrollisüsteemid ja -menetlused, sh taaskasutatava heitvee seire vastavalt asjakohastele näitajatele, ning piisavad seadmeholdusprogrammid.

Taaskasutatava heitvee kätise kätajal soovitatakse seada sisse ja hoida kasutuses kvaliteedijuhtimissüsteem, mis on sertifitseeritud standardi ISO 9001 või sellega võrdväärse standardi alusel.

9. Keskkonnaseiresüsteemid, tagamaks, et seire kohta antakse tagasisidet ning et kõik protsessid ja menetlused on õigesti valideeritud ja dokumenteeritud.

10. Intsidentide ja hädaolukordade ohjamise asjakohane süsteem, sh menetlused, et kõiki asjaomaseid osalisi sellisest juhtumist asjakohaselt teavitada, ning hädaolukorra lahendamise kava regulaarne ajakohastamine.

Liikmesriigid võiksid kasutada olemasolevaid rahvusvahelisi juhiseid või standardeid (näiteks ISO 20426:2018 juhised terviseriskide hindamiseks ja juhtimiseks seoses joogikõlbmatu vee taaskasutamise, ISO 16075:2015 juhised puhastatud reovee kasutamiseks niisutusprojektide puhul või muud samaväärsed standardid, mis on rahvusvahelisel tasandil aktsepteeritud, või WHO suunised⁴³) vahenditena, mille abil ohutegureid süstemaatiliselt kindlaks teha ning riske hinnata ja juhtida, tuginedes kogu ahela suhtes (alates asulareovee taaskasutamise eesmärgil puhastamisest kuni selle jaotamise ja kasutamiseni põllumajanduslikuks niisutamiseks ning mõju kontrollimiseni) kohaldatavale prioriteetsele lähenemisviisile ning riskide konkreetsele hindamisele kohapeal.

11. Tagada, et luuakse eri osaliste vahelised kooskõlastusmehhanismid eesmärgiga tagada taaskasutatava heitvee ohutu tootmine ja kasutamine.

⁴³ https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/gsuweg2/en/
https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/ssp-manual/en/